

Protokoll fört vid enskild föredragning

Regeringskansliet

Enheten för rättsliga och internationella frågor, Rk1a

Beslutande

Minister

Wille Valve

Föredragande

Rättssakkunnig

Anna-Lena Sjöberg

Justerat

Omedelbart

Ärende/Dnr/Exp.

Beslut

Nr 143

Europeiska kommissionens meddelande om stärkande av subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen i EU:s beslutsfattande

ÅLR 2018/9433

770 Rk1a

Landskapsregeringen beslöt tillstålla statsrådets kansli ett yttrande i enlighet med **bilaga 1, Rk1a18E76**.

YTTRANDE	Nr 770 Rk1a	Sidnr 2 (3)
Datum 8.11.2018	Dnr ÅLR 2018/9433	

Statsrådets kansli
PB 23
00023 STATSRÅDET

Hänvisning
Promemoria VNEUS2018-00757

Kontaktperson
Anna-Lena Sjöberg

Ärende
**EUROPEISKA KOMMISSIONENS MEDDELANDE
OM STÄRKANDE AV SUBSIDIARITETS- OCH
PROPORTIONALITETSPRINCIPEN I EU:S
BESLUTSFATTANDE**

Europeiska kommissionen har redogjort för de förändringar man planerar att införa i EU:s beslutsprocess för att fokusera de begränsade resurserna på ett mindre antal verksamhetsområden och på ett effektivare sätt förverkliga sina politiska prioriteringar. Som en del av detta har kommissionen publicerat ett meddelande om hur man ska stärka proportionalitets- och subsidiaritetsprinciperna i EU:s beslutsfattande. I meddelandet redogör kommissionen för hur subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna ska vägleda det kommande arbetet och hur dessa principers roll ytterligare kan stärkas i EU:s beslutsfattande.

Statsrådet har skrivit en E-skrivelse till riksdagen, över vilken Ålands landskapsregering beretts tillfälle att yttra sig. Med anledning härav ger landskapsregeringen följande yttrande:

Landskapsregeringens rätt att delta i beredningen av Finlands ställningstaganden

Enligt 59a § 1 mom. självstyrelselagen för Åland har landskapsregeringen rätt att delta i beredningen vid statsrådet av Finlands ställningstaganden i beslut som fattas inom Europeiska unionen, om beslutanderätten annars enligt självstyrelselagen skulle höra till Ålands behörighet eller om saken på något annat sätt kan ha särskild betydelse för Åland. Landskapsregeringen ska, enligt 59a § 3 mom., underrättas om beredningen inom Europeiska unionen av de ärenden som avses i samma paragraf 1 mom.

Syftet med att landskapsregeringen ges rätt att delta i beredningen vid statsrådet av Finlands ställningstaganden är att ge landskapsregeringen möjligheter att påverka innehållet i Finlands ställningstaganden och för den händelse att Ålands och Finlands ståndpunkter inte kan samordnas, ska landskapsregeringens ståndpunkt på begäran av landskapsregeringen delges när

Finlands ställningstaganden presenteras i Europeiska unionens institutioner.

För att landskapsregeringen ska ha möjlighet att delta i beredningen måste landskapsregeringen underrättas om beredningen i så god tid som möjligt, då tidsmarginalerna ofta är snäva.

I det nu aktuella ärendet blev landskapsregeringen underrättad om beredningen i ett väldigt sent skede. Landskapsregeringen anser att detta inte är acceptabelt och att det urholkar syftet med bestämmelsen i 59a § självstyrelselagen. Landskapsregeringen utgår från att ministeriet snarast ser över rutinerna så att Åland i fortsättningen underrättas i ett tidigare skede.

Landskapsregeringens ståndpunkt gällande övervakningen av europeiska lagstiftningsakters förenlighet med subsidiaritetsprincipen

Landskapsregeringen anser att Ålands lagtings ställning vid övervakningen av europeiska lagstiftningsakters förenlighet med subsidiaritetsprincipen ska vara jämförbar med riksdagens ställning då ärendet berör Ålands behörighet. Ett sådant förfarande skulle respektera riksdagens och lagtingets ställning i självstyrelsesystemet istället för att inordna lagtinget under riksdagen.

Ålands befolkning företräds enligt självstyrelselagen av Ålands lagting på självstyrelsens behörighetsområden och riksdagen kan inte företräda Ålands befolkning vid subsidiaritetsövervakningen till den del den rör frågor som faller inom lagtingets behörighet.

Landskapsregeringens ståndpunkt gällande regeringens E-skrivelse till riksdagen

Landskapsregeringen ställer sig positiv till att EU-kommissionen prioriterar att stärka rollen för subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna i EU:s beslutsfattande och att man i samband med detta vill se ett aktivt deltagande av lokala och regionala myndigheter och även på vissa ställen betonar regionala myndigheter med lagstiftningsbefogenheter.

Landskapsregeringen är, liksom den finländska regeringen, positiv till att kommissionen bättre än för närvarande motiverar sina lagstiftningsförslag ur subsidiaritets- och proportionalitetsprincipens synvinkel genom att använda en bedömningstabell som stöder bedömningen av principerna.

Likaså stödjer landskapsregeringen att kommissionen överväger att göra om frågeformulären för offentliga samråd så att de ger mer utrymme åt frågor som är särskilt intressanta för lokala och regionala myndigheter samt förbättra hur de redovisar de lokala och regionala myndigheternas synpunkter i sina konsekvensbedömningar, utvärderingar och motiveringar. Landskapsregeringen ser även att det är positivt att kommissionen uppmuntrar de lokala och regionala myndigheterna att registrera sig på kommissionens webbportal, där alla berörda parter kan delta i beslutsfattandet.

EU-kommissionen anser att sammansättningen av Refitplattformens regeringsgrupp behöver ändras så att exempelvis fler företrädare för lokala och regionala myndigheter ersätter medlemsstaternas experter. I regeringens E-skrivelse framgår att Finland är kritisk mot förslaget. Landskapsregeringen välkomnar kommissionens förslag och ser gärna att man lägger till medlemmar från lokala och regionala myndigheter utöver de nationella representanterna.

I regeringens E-skrivelse till riksdagen, under rubriken *Den nationella lagstiftningen, inklusive Ålands ställning*, ser landskapsregeringen att formuleringen bör ändras enligt följande;

Enligt paragraf 1 i artikel 6 i protokollet till fördraget om Europeiska unionen om tillämpning av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna (nr 2) ska varje nationellt parlament eller kammare i ett sådant parlament i förekommande fall samråda med de regionala parlament som har lagstiftande befogenheter, när det nationella parlamentet eller kammaren överväger att lämna ett motiverat yttrande om subsidiaritetsprincipen.

Enligt 59 a § 4 mom. § i självstyrelselag för Åland (1144/1991; ändringslag 1115/2011, RP 77/2010 rd) kan lagtinget i frågor som hör till landskapets behörighet delge riksdagen ett motiverat yttrande om huruvida ett utkast till lagstiftningsakt från Europeiska unionen är förenligt med subsidiaritetsprincipen. Lagtingets ståndpunkt ska tillställas Europeiska unionens institutioner.

Det att kommissionen hör regionala aktörer är välkommet även med tanke på de självstyrande områdena. Regionala parlament med lagstiftande befogenheter bör vad gäller de områden som faller under regionens behörighet ha möjlighet att lämna motiverade yttranden inom ramen för subsidiaritetskontrollen direkt till Europeiska kommissionen.

Minister Wille Valve

Rättssakkunnig Anna-Lena Sjöberg

FÖR KÄNNEDOM:

Ålands lagting

Europaparlamentariker Nils Torvalds
anton.nilsson@europarl.europa.eu

Riksdagsledamot Mats Löfström
valter.hulden@riksdagen.fi

Landskapsregeringens specialrådgivare i
Bryssel